สรุปงานสัมมนา ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2569

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ธปท. สภอ.) จัดงานสัมมนาประจำปี 2569 หัวข้อ **“เฮ็ดการ เฮ็ดงาน อีสานบ้านเฮา”** (สร้างงานใหม่ ให้คนอีสานไปต่อ) ในวันจันทร์ที่ 3 สิงหาคม 2569 เวลา 08.30-12.00 น. ณ ห้องออคิด บอลรูม 1-2 ชั้น 2 โรงแรมเดอะ เฮอริเทจ แกรนด์ ขอนแก่น โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นเวทีให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มสถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการเงิน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสและการปรับตัวของแรงงานอีสาน ภายใต้ทิศทางตลาดแรงงานปัจจุบันและโลกเทคโนโลยีที่เปลี่ยนเร็ว เพื่อยกระดับศักยภาพแรงงาน และสร้างการเติบโตให้เศรษฐกิจอีสานอย่างยั่งยืน โดยงานสัมมนาแบ่งเป็น 4 ช่วง

ในช่วงแรกได้รับเกียรติจากคุณวิทัย รัตนากร ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กล่าวเปิดงาน โดยสะท้อนบทบาทของ ธปท. ในยุคใหม่ ไม่ได้มุ่งดูแลเพียงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เงินเฟ้อ และระบบการชำระเงินเท่านั้น แต่ยังเพิ่มบทบาทในการเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจจริง และร่วมแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฉุดรั้งการเติบโตและความเป็นอยู่ของประชาชน **ธปท. คาดว่าเศรษฐกิจไทยปีนี้จะขยายตัวได้ประมาณ 2.3% โดยการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ** แต่ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ยังกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจ้างงานและเชื่อมโยงกับธุรกิจในประเทศจำกัด สะท้อนการเติบโตที่ไม่ทั่วถึง

สำหรับภาคอีสาน แม้จะมีศักยภาพจากฐานประชากร ภาคเกษตร และทำเลที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังเผชิญปัญหารายได้และผลิตภาพต่ำ ภาระหนี้สูง และข้อจำกัดการเข้าถึงสินเชื่อ ดังนั้น **ความท้าทายของอีสานจึงไม่ใช่การขาดศักยภาพ แต่คือการเปลี่ยนศักยภาพที่มีอยู่ให้กลายเป็นรายได้ โอกาสทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น** โดย ธปท. จะทำหน้าที่ดูแลเศรษฐกิจการเงินมหภาค ควบคู่กับการออกมาตรการเฉพาะจุด แก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง เพื่อสนับสนุนการปรับตัวของประชาชน และ SMEs

ช่วงที่สอง นำเสนอหัวข้อ **“ในโลกที่ AI เก่งขึ้นเรื่อย ๆ คนอีสาน จะไปต่อยังไง”** โดยคุณธนา เธียรอัจฉริยะ ผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์และการตลาดระดับแนวหน้าของไทย ได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการอีสานไม่จำเป็นต้องแข่งขันกับบริษัทเทคโนโลยีด้วยการสร้าง AI หรือซอฟต์แวร์ขึ้นมาเอง แต่**ควรเรียนรู้การนำเทคโนโลยีมาใช้ควบคู่กับการพัฒนาจุดแข็งที่ AI ทดแทนได้ยาก** โดยเฉพาะความเข้าใจลูกค้า ความเป็นมนุษย์ และความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ทำ

หัวใจของการทำธุรกิจไม่ควรมีเพียงเรื่องกระแสเงินสด แต่ต้องให้ความสำคัญกับลูกค้าอย่างจริงจัง ผู้ประกอบการต้องเข้าใจว่าลูกค้าคาดหวังอะไร และออกแบบประสบการณ์ให้ลูกค้ารู้สึกประทับใจ **เป้าหมายสำคัญไม่ใช่เพียงการหาลูกค้าใหม่หรือเพิ่มผู้ติดตาม แต่คือการเปลี่ยนลูกค้าให้กลายเป็น “แฟน”** ที่กลับมาซื้อซ้ำ บอกต่อ และสนับสนุนธุรกิจ

แนวทางสำคัญสำหรับ SMEs ประกอบด้วย 1) **การสร้างประสบการณ์ที่ดี** โดยเฉพาะช่วงที่น่าจดจำ (Peak) และช่วงสุดท้ายของการเข้ารับบริการ 2) **การนำตัวตนและเรื่องราวของเจ้าของธุรกิจออกมาสื่อสาร** เพื่อสร้างความผูกพันกับลูกค้า และ 3) **การฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ทำ** ทั้งหมดนี้เป็นข้อได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของธุรกิจเองที่ผู้ประกอบการรายเล็กและผู้ประกอบการในต่างจังหวัดสามารถใช้แข่งขันได้ แม้จะมีทรัพยากรน้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

ช่วงที่สาม นำเสนอหัวข้อ **"เฮ็ดการ เฮ็ดงาน อีสานบ้านเฮา"** โดย ดร.ทรงธรรม ปิ่นโต ผู้อำนวยการอาวุโส ธปท. สภอ. ได้ฉายภาพ "สุขภาพตลาดแรงงานอีสาน" ที่กำลังเผชิญความท้าทายเชิงโครงสร้าง ท่ามกลางความคาดหวังให้อีสานเป็นพื้นที่ที่คนมีงานทำ และสร้างอนาคตได้ ทั้งแรงงานที่ย้ายกลับภูมิลำเนาและบัณฑิตจบใหม่ อย่างไรก็ตาม อีสานเหมือนบ้านที่กำลังเจอพายุแรงขึ้น ทั้งเศรษฐกิจที่โตต่ำ เทคโนโลยี และ AI ที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ตลอดจนแนวโน้มการจ้างงานใหม่ที่ลดลง ภาคเกษตรแบบเดิมไม่สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอ ส่วนภาคการผลิตก็รองรับแรงงานได้น้อยกว่าเดิม แม้ยังมีโรงงานเปิดใหม่ แต่เงินลงทุนและการจ้างงานลดลง ด้านภาคบริการแม้มีแรงงานเพิ่มขึ้น แต่ยังชดเชยแรงงานที่หายไปจากภาคเกษตรและการผลิตไม่ได้ทั้งหมด ดังนั้น ภาคเกษตร ผลิต และบริการแบบเดิม จึงไม่เพียงพอที่จะสร้างงานให้คนอีสานทุกคน **โอกาสใหม่จึงอยู่ที่ "เกษตรที่รอด ผลิตที่ใช่ และบริการที่รุ่ง"** โดย**ภาคเกษตรที่รอด** ต้องเปลี่ยนการทำเกษตรดั้งเดิมเป็นเกษตรแบบประณีต จะทำให้ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ต่อยอดมูลค่า และเปลี่ยนจากเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการ **ภาคการผลิตที่ใช่** ควรต่อยอดจากจุดแข็งของพื้นที่ โดยเฉพาะอาหารและเกษตรแปรรูป ส่วน**ภาคบริการที่รุ่ง** ควรมุ่งไปยังสาขาที่เติบโตสูง และสามารถดึงกำลังซื้อจากนอกภาค เช่น ที่พัก ร้านอาหาร การท่องเที่ยว MICE และบริการสุขภาพ **ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องเชื่อมกับจุดแข็งของอีสาน** ได้แก่ งานที่ยังต้องอาศัยคนและการดูแลกัน (High Touch) ความเป็นมิตรและอัตลักษณ์ของคนอีสาน (Heart Touch) และการเติบโตที่ทำให้รายได้กระจายถึงคนในพื้นที่ (Inclusive Touch) **เพื่อให้อีสานเป็น "ที่เฮ็ดงาน" และเป็นบ้านที่มีอนาคตสำหรับทุกคน**

ในช่วงสุดท้าย เป็นการเสวนา ในเรื่อง **"คนอีสาน.. ยังมีความหวังในอีสาน"** โดยผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ 1) ดร.ฐิติรัตน์ เจริญยิ่งวัฒนา ผู้จัดการทั่วไป บจก. ขอนแก่น อินโนเวชั่น เซ็นเตอร์ 2) คุณกฤษฎิ์ บุญสาร บรรณาธิการ ลาวเด้อ (Louder Isan) 3) คุณกุลชาติ เค้นา ผู้ก่อตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม เทคไทบ้านและฟาร์มคิด และ 4) คุณธนาวัฒน์ จันนิม ลูกชาวนาสร้างยอดขายข้าว 3 ล้านบาทต่อปี ดำเนินการเสวนา โดย ดร.สุรจิต ลักษณะสุต ผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจการเงินภูมิภาค ธปท. จากการเสวนา **วิทยากรทุกท่านสะท้อนตรงกันว่า อีสานยังมีโอกาสและความหวัง** เริ่มต้นจากการมองเห็นคุณค่าของพื้นที่และตัวตนของตนเอง **โดยหัวใจสำคัญไม่ใช่การขายสินค้า แต่เป็นการถ่ายทอดเรื่องราว วิถีชีวิต และเอกลักษณ์ที่แตกต่างของแต่ละพื้นที่ให้ผู้คนสัมผัสและเชื่อมโยงได้** อีสานมีต้นทุนที่โดดเด่นทั้งด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา อาหาร และผู้คน ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นคุณค่าและประสบการณ์ที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคยุคใหม่ได้มากกว่าการแข่งขันด้านราคาเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ **การพัฒนาพื้นที่จำเป็นต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายและการทำงานร่วมกัน** โดยเฉพาะการมีระบบนิเวศที่เปิดพื้นที่ให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเติมมุมมองและทักษะใหม่ ๆ รวมถึงการเชื่อมโยงผู้ผลิต นักออกแบบ และผู้ประกอบการจากต่างรุ่นให้ได้ทดลองและเรียนรู้ร่วมกัน ขณะที่**เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุน ไม่ใช่จุดเริ่มต้นของการพัฒนา** แต่เมื่อถูกนำมาใช้บนฐานของความเข้าใจบริบทและศักยภาพของพื้นที่ ก็จะช่วยผลักดันให้แนวคิดและธุรกิจเติบโตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยวิทยากรทุกท่านย้ำว่า การเปลี่ยนแปลงต้องเริ่มจากการลงมือทำจริง เพราะ **“ประสบการณ์มีคุณค่ามากกว่าจินตนาการ และการลงมือทำสำคัญกว่าคำพูด”**

ท้ายที่สุด หากจะสรุปความหวังของอีสานเป็นเพียง 3 คำ ได้แก่ **“คน เรื่องเล่า และบ้าน” คนอีสาน** คือ ผู้ที่มีความมุ่งมั่นและไม่ยอมแพ้ **เรื่องเล่า** คือพลังสำคัญในการถ่ายทอดคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่สู่สายตาคนภายนอก ส่วน**บ้าน** คือการเริ่มต้นจากการมองเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตนเอง เพราะเมื่อคนในพื้นที่เห็นคุณค่าและเชื่อมั่นในบ้านของตนเอง ก็จะสามารถส่งต่อเรื่องราวเหล่านั้นให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าได้เช่นกัน

ส่วนเศรษฐกิจการเงินภาค 1
ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3 สิงหาคม 2569